

INSTITUT ZA FIZIKU
BEOGRAD – ZEMUN, ul. Pregrevica 118

PRAVILNIK
O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

Beograd, Jul 2017.

Na osnovu člana 3. i člana 14. stav 1. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Sl. glasnik RS“ br.101/05 i 91/15) direktor INSTITUTA ZA FIZIKU, Beograd - Zemun, ul. Pregrevica 118, dana 24.07.2017 godine, donosi:

PRAVILNIK O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Bezbednost i zdravlje na radu u INSTITUTU ZA FIZIKU, Beograd - Zemun, ul. Pregrevica 118, (u daljem tekstu INSTITUT) uređuje se Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu, propisima donetim na osnovu zakona i ovim Pravilnikom o bezbednosti i zdravlju na radu (u daljem tekstu Pravilnik).

Član 2.

Ovim Pravilnikom uređuju se prava, obaveze i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, i to:

- Mere bezbednosti i zdravlja na radu;
- Organizacija poslova bezbednosti i zdravlja na radu;
- Prava i obaveze u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
- Posebna prava obaveze i mere u vezi sa bezbednošću, mladih, žena, osoba sa invaliditetom i profesionalno obojelih
- Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- Održavanje i kontrola sredstava za rad i ispitivanje uslova rada;
- Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu;
- Organizovanje i pružanje prve pomoći u slučaju povrede na radu;
- Radna mesta sa povećanim rizikom i posebnim uslovima rada;
- Evidencija o bezbednosti i zdravlju na radu:

Član 3.

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu u INSTITUTU uživaju:

- Svi radnici koji su po bilo kom osnovu zaposleni u INSTITUTU, bez obrira na dužinu trajanja radnog odnosa;
- Sva lica koja se angažuju za rad u INSTITUTU preko omladinske zadruge ili druge ustanove;
- Sva lica koja su angažovana za vršenje određenog posla po osnovu ugovora (ugovor o delu i sl.);
- Učenici (studenti) koji stiču obrazovanje za vreme studija;
- Stručni saradnici;

Član 4.

Bezbednost i zdravlje na radu kao sastavni deo tehnologije i procesa rada, obuhvata mere i sredstva koja su neophodna za ostvarivanje bezbednih i zdravih uslova za rad, otklanjanje ili smanjenje rizika na radu, tako:

- Da se radna sredina projektuje, organizuje i održava prema prirodi posla na bezbedan način i bez štetnosti po zdravlje;
- Da se radni uslovi i procesi rada prilagode psihofizičkim sposobnostima, a tehnologija i organizacija rada postave tako da zaposleni obavlja poslove u optimalno najpovoljnijem položaju i bezbednim uslovima;
- Da se sprovede mere prevencije u organizaciji rada na radnom mestu i u radnoj okolini;

Član 5.

Mere bezbednosti i zdravlja na radu sprovode svi zaposleni neposrednim učešćem ili preko izabраниh predstavnika. Svaki zaposleni učestvuje u sprovođenju mera bezbednosti i zdravlja na radu u delokrugu obavljanja svojih poslova i radnih zadataka.

Član 6.

Mere u ostvarivanju bezbednosti i zdravlja na radu obezbeđuju se primenom savremenih tehničkih, ergonomskih, zdravstvenih, obrazovnih, socijalnih i drugih mera i sredstava, radi otklanjanja ili smanjenja rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih.

II MERE BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 7.

Mere bezbednosti i zdravlja na radu su opšte, neposredne i preventivne.

Član 8.

Opšte mere bezbednosti obuhvataju:

- Projektovanje, izgradnju, korišćenje i održavanje objekata namenjenih za rad i pomoćnih prostorija, sa svim pripadajućim instalacijama u skladu sa propisanim merama zaštite;
- Projektovanje, izgradnju, korišćenje i održavanje tehnološkog procesa rada sa kompletnom pripadajućom opremom za rad i usklađivanje hemijskih i fizičkih štetnosti, mikroklima i osvetljenja na radnom mestu i u radnoj okolini;
- Projektovanje, izrada, korišćenje i održavanje opreme za rad i drugih sredstava koja se koriste u procesu rada ili koja su na bilo koji način povezana sa procesom rada, tako da se u toku njihove upotrebe spreči povređivanje ili oštećenje zdravlja zaposlenih;
- Proizvodnja, pakovanje, prevoz, skladištenje, upotreba i uništavanje opasnih materija na način i po pravilima kojima se otklanjaju mogućnosti povređivanja i oštećenja zdravlja.

Član 9.

Neposredne mere bezbednosti i zdravlja na radu obuhvataju:

- Korišćenje i održavanje sredstava i opreme lične zaštite na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici koji nisu mogli da budu otklonjeni primenom opštih mera;
- Postavljanje znakova upozorenja, zabrane ili obaveštenja o opasnim zonama i ugroženim mestima;
- Obezbeđenje manipulativnih puteva, nesmetanog pristupa sredstvima za rad i puteva evakuacije;
- Zabrana pristupa nezaposlenim licima u radnu okolinu;
- Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- Obavezni prethodni i periodični lekarski pregledi zaposlenih, prema propisanim uslovima medicine rada;

Član 10.

Preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu obuhvataju:

- Pregled i održavanje električnih instalacija i merenje zaštitnog uzemljenja;
- Kontrola ispravnosti i merenje uzemljenja gromobranske instalacije;
- Kontrola ispravnosti i održavanje opreme i sredstava za rad;
- Merenje i ispitivanje uslova radne okoline. Ispitivanja obuhvataju:
 1. mikroklimu (temperatura, brzina strujanja i relativna vlažnost vazduha),
 2. osvetljenost;

III ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 11.

Poslodavac – direktor INSTITUTA je dužan da organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu. Poslove bezbednosti i zdravlja na radu može obavljati samo lice koje ima položen stručni ispit u skladu sa bezbednošću i zdravljem na radu.

Za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu poslodavac može da odredi jednog ili više od svojih zaposlenih ili da angažuje pravno lice, odnosno preduzetnika koji ima licencu (u daljem tekstu: lice za bezbednost i zdravlje na radu)

Član 12.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu organizuje, koordinira i kontroliše sprovođenje poslova bezbednosti i zdravlja na radu. Za svoj rad neposredno odgovara poslodavcu i ne može trpeti štetne posledice ako svoje poslove obavlja u skladu sa zakonom.

Član 13.

Poslodavac je dužan da licu za bezbednost i zdravlje na radu omogući samostalno i nezavisno obavljanje svojih poslova u skladu sa zakonom i da mu obezbedi usavršavanje znanja u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

IV PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI U OBLASTI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 14.

Direktor Instituta :

- Obezbeđuje organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Zakonom, ovim Pravilnikom i drugim aktima instituta;
- Aktom u pismenoj formi odredi lice za bezbednost i zdravlje na radu.
- Donosi opšti akt – Pravilnik, kojim se utvrđuju prava, obaveze i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i stara se o njegovom sprovođenju;
- Pokreće postupak izrade akta o proceni rizika i imenuje lica za izradu akta o proceni rizika za sva radna mesta i u radnoj okolini, utvrđuje način, mere i finansijska sredstva za otklanjanje odnosno smanjenje rizika;
- Stara se o angažovanju Medicine rada radi utvrđivanja posebnih uslova koje na osnovu ocene medicine rada moraju ispunjavati zaposleni na radnom mestu sa povećanim rizikom;
- Utvrđuje način osposobljavanja i edukacije zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- Donosi program o osposobljavanju zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- Obezbeđuje nabavku sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu i obezbeđuje uslove da zaposleni kojima su propisana lična zaštitna sredstva obavezno koriste, na način kako je to propisano Aktom o proceni rizika i uputstvom proizvođača;
- Obezbeđuje na osnovu akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada propisane lekarske preglede zaposlenih u skladu sa zakonom;
- Obezbeđuje pružanje prve pomoći i osposobljavanje zaposlenih za pružanje prve pomoći, spasavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti;
- Razmatra stanje povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i donosi mere za otklanjanje uočenih nedostataka i nepravilnosti;
- Angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i provere opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline;
- Omogućava vršenje nadzora inspekciji rada u skladu sa zakonom;
- Obezbeđuje mere zaštite od požara, spasavanje i evakuaciju u skladu sa zakonom;
- Vršiti analizu stanja bezbednosti i zdravlja na radu, najmanje jednom godišnje;
- Obezbeđuje da radni proces bude prilagođen psihičkim i fizičkim sposobnostima zaposlenog, da izbor sredstava i opreme za rad kao i metodologija rada budu takvi da ublažava jednoličnost u procesu rada a radna okolina ispunjava propisane uslove za bezbedan i zdrav rad;
- Donosi akta, naredbe, naloge i uputstva u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
- Utvrđuje način provere i odgovarajuće mere kontrole zaposlenih, radi njihovog udaljavanja sa radnog mesta, ukoliko su pod uticajem alkohola ili drugih opojnih sredstava;

Član 15.

Rukovodilac organizacione jedinice (Rukovodioci odeljenja, Rukovodilac kotlovskog postrojenja, Rukovodilac inovacionog centra Rukovodilac centra izuzetih vrednosti, Rukovodioci laboratorija) je dužan da:

- Zaposlenom odredi obavljanje poslova na radnom mestu na kome su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
- Da vrši praktično osposobljavanje zaposlenog iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i upoznavanje sa opasnostima i štetnostima posla koji će obavljati;
- Da ne dozvoli zaposlenom rad na neispravnom sredstvu za rada;
- Da ne dozvoli rad zaposlenom bez sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu
- Stalno nadzire proces rada i izvršavanje propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- Zaustavi svaku vrstu rada koja predstavlja neposrednu opasnost za život i zdravlje zaposlenih;
- Da preduzme mere za otklanjanje nedostataka, koji bi mogli ugroziti bezbednost i zdravlje na radu;
- Udalji sa rada zaposlenog koji se ne pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- Pokreće postupak radi utvrđivanja odgovornosti o povredi radnih obaveza protiv radnika koji se ne pridržavaju propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu, a naročito protiv onih koji odbijaju da koriste propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu;
- U slučaju povrede zaposlenog organizuje pružanje prve pomoći, obaveštava lice za bezbednost i zdravlje na radu ili drugo odgovorno lice;
- Preduzima i druge mere i radnje u cilju bezbednog rada zaposlenog.

Član 16.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu:

- Sprovodi postupak procene rizika;
- Učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta u cilju obezbeđenja bezbednih i zdravih uslova rada;
- Kontroliše i daje savete poslodavcu u izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- Predlaže mere za poboljšanje uslova rada;
- Organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne okoline, kao i preventivne i periodične preglede i ispitivanja opreme za rad;
- Priprema i sprovodi teoretsko osposobljavanje zaposlenih i proveru znanja i zajedno sa neposrednim rukovodiocem vrši proveru praktične osposobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad;
- Organizuje propisane lekarske preglede zaposlenih, kao i osposobljavanje određenog broja zaposlenih za pružanje prve pomoći, spasavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti;
- Prati i kontroliše primenu mera bezbednosti i zdravlja na radu kod poslodavca;
- Učestvuje u pripremanju uputstva za bezbedan i zdrav rad;

- Prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima, kao i bolestima u vezi sa radom;
- Zabranjuje rad na radnom mestu ili upotrebu sredstava za rad u slučajevima kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje zaposlenih;
- Najkasnije u roku od 24 časa obaveštava usmeno i pismeno nadležnu inspekciju rada i nadležni organ unutrašnjih poslova o svakoj smrtnoj, kolektivnoj ili teškoj povredi na radu, nakon što je obavešten od neposrednog rukovodioca ili drugog odgovornog lica;
- Učestvuje i daje predloge radi izvršavanja naloženih mera od strane nadležne inspekcije rada;
- Obaveštava inspekciju rada o izvršenju naloženih mera;
- Saraduje i koordinira rad sa službom Medicine rada;
- Vodi propisane evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;

Član 17.

PRAVA I OBAVEZE ZAPOSLENIH

Zaposleni ima pravo i obavezu da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili na radnom mestu na koje je raspoređen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje.

Zaposleni ima pravo:

- Na osposobljavanje iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
- Da kontroliše svoje zdravlje prema rizicima radnog mesta na koje je raspoređen u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti;
- Na uslove rada koji obezbeđuju njegov fizički integritet, zdravlje i ličnu sigurnost na radu;
- Da koristi sredstva za rad koja su u skladu sa propisanim merama;
- Da koristi ispravna sredstva lične zaštite na radu;
- Da odbije da radi kada smatra da mu pretil neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
- Da odbije da radi na sredstvima za rad na mehanizovani pogon na kojem nisu postavljene propisane zaštitne naprave;
- Da poslodavcu neposredno ili preko ovlašćenog predstavnika daje predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu;
- Da učestvuje u izboru predstavnika zaposlenih, odnosno Odbora za bezbednost i zdravlje na radu;

Zaposleni ima obavezu:

- Da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili na radnom mestu na koje je određen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje;
- Da se pre raspoređivanja na posao osposobi iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, i da se podvrgne proveru osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad;

- Da obavezno koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu na poslovima koje obavlja;
- Da pre početka rada pregleda svoje radno mesto uključujući i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu, i da u slučaju uočenih nedostataka izvesti neposrednog rukovodioca ili drugo ovlašćeno lice;
- Da poslove obavlja sa punom pažnjom, radi bezbednosti svog života i zdravlja kao i života i zdravlja ostalih zaposlenih;
- Da se pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
- Da postupa i radi po tehnološkom postupku i datim upustvima;
- Da svaku povredu na radu odmah prijave neposrednom rukovodiocu;
- Da ukoliko radi na radnom mestu sa povećanim rizikom obavi lekarski pregled na koji ga upućuje poslodavac;
- Da radi na radnom mestu sa povećanim rizikom ukoliko je na osnovu izveštaja službe Medicine rada utvrđeno da je zdravstveno sposoban za rad na tom radnom mestu;
- Da se podvrgne alko testu, ili proveri da li je pod dejstvom narkotika, u slučajevima opravdane sumnje poslodavca;
- Zaposlenom je zabranjeno da samovoljno isključuje, menja ili uklanja bezbednosne uređaje na sredstvima za rad.

Član 18.

Zaposleni ima pravo da odbije da radi:

- Ako mu pretil neposredan opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radnom mestu na koje je raspoređen, sve dok se ne sprovedu mere za bezbedan i zdrav rad;
- Na sredstvu za rad na kojem nisu primenjene propisane mere bezbednosti;
- Ako u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i merama za njihovo otklanjanje;
- Ako mu poslodavac nije obezbedio propisan lekarski pregled ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom;
- Duže od punog radnog vremena, odnosno noću, ako bi prema oceni službe Medicine rada takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje;

V POSEBNA PRAVA ŽENA, MLADIH, OSOBA SA INVALIDITETOM I PROFESIONALNO OBOLELIH

Član 19.

Žene, mladi ispod 18 godina starosti, osobe sa invaliditetom i profesionalno oboleli, u radnom odnosu prilikom rada uživaju posebnu zaštitu na radu u skladu sa zakonskim propisima.

Član 20.

U Preduzeću, rad žena je zabranjen na sledećim poslovima:

- rad na prenošenju, utovaru i istovaru tereta preko 15 kg. težine,
- rad na drugim poslovima koji štetno ili sa povećanim rizikom mogu da utiču na zdravlje žene.

Član 21.

Za vreme trudnoće žene ne mogu raditi na poslovima na kojima se rad vrši u prinudnom položaju tela ili se poslovi obavljaju duže vreme stojeći, kao i na poslovima koji zahtevaju teške fizičke napore ili druga veća fizička naprezanja u toku rada, kao ni duže od punog radnog vremena.

Član 22.

Lica koja su mlađa od 18 godina ne mogu se zapošljavati i raspoređivati na radna mesta sa povećanim rizikom kao i na rad noću. Zaposleni sa smanjenom radnom sposobnošću - osobe sa invaliditetom i profesionalno oboleli, mogu se rasporediti na sve one poslove na kojima mogu raditi bez profesionalne rehabilitacije i bez opasnosti za smanjenje preostale radne sposobnosti. Mogu se raspoređivati samo na one poslove koji neće umanjiti njihovu preostalu radnu sposobnost.

Član 23.

PRAVA I OBAVEZE PREDSTAVNIKA ZAPOSLENIH

Predstavnici zaposlenih za bezbednost ima pravo i obavezu:

- Da vrši uvid u sve akte koji se odnose na sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu;
- Da učestvuje u razmatranju svih pitanja koja se odnose na sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu;
- Da poslodavcu daje predloge o svim pitanjima koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
- Da zahteva od poslodavca da se preduzmu odgovarajuće mere za otklanjanje i smanjenje rizika koji ugrožava bezbednost i zdravlje zaposlenih;
- Da zahteva vršenje nadzora od strane inspekcije rada ako smatra da poslodavac nije sproveo odgovarajuće mere;
- Da vrši uvid u nalaze, predloge i preduzete mere inspekcije rada;

VI OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 24.

Poslodavac je dužan da zaposlene upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje se raspoređuju, kao i o konkretnim merama za bezbedan i zdrav rad u skladu sa aktom o proceni rizika.

Član 25.

Zaposleni koji je stupio u radni odnos ili je unutrašnjim rasporedom raspoređen na rad na dugo radno mesto, pre nego što otpočne da radi na tim radnim mestima, ima pravo da bude obučen za bezbedan i zdrav rad na novom radnom mestu, koja su nastala izmenom uslova zbog promene tehnološkog postupka, a na osnovu prijave neposrednog rukovodioca ili lica za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 26.

Osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad vrši se po programu koji donosi poslodavac, obavlja se u toku radnog vremena, i mora biti prilagodjeno specifičnostima radnog mesta zaposlenog, tj. obavlja se po radnim mestima i radnim jedinicama.

Član 27.

Osposobljavanje zaposlenih sastoji se od praktičnog i teoretskog dela.

Teoretski deo obuke zaposlenih obuhvata osnove bezbednosti i zdravlja na radu i vrši se od strane odgovornog lica za bezbednost i zdravlje na radu.

Praktično osposobljavanje zaposlenih vrši se na radnom mestu koji obavlja i obavlja ga neposredni rukovodilac za to radno mesto;

Član 28.

Periodične provere teoretske i praktične osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad zaposlenog koji radi na radnom mestu sa povećanim rizikom vrše se u roku od jedne godine od dana prethodne provere, a na ostalim radnim mestima najkasnije u roku od četiri godine od dana prethodne provere.

Član 29.

Troškove osposobljavanja zaposlenih snosi poslodavac, i ni u kom slučaju ne mogu se staviti na teret zaposlenom.

VII ODRŽAVANJE I KONTROLA SREDSTAVA ZA RAD I ISPITIVANJE USLOVA RADNE OKOLINE

- PREGLEDI I ISPITIVANJA OPREME ZA RAD -

Član 30.

Preventivnim i periodičnim pregledima i ispitivanjima opreme za rad proverava se i utvrđuje da li su na opremi za rad koja se koristi u procesu rada primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu utvrđene propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, tehničkim propisima, standardima i uputstvom proizvođača.

Član 31.

Pregled i ispitivanje opreme za rad vrši pravno lice sa licencom za obavljanje poslova pregleda opreme za rad.

Član 32.

O izvršenom pregledu i ispitivanju opreme za rad ovlašćeno pravno lice izdaje stručni nalaz, koji se čuva u evidenciji bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 33.

Preventivni pregledi i ispitivanja opreme za rad obavljaju se pre početka korišćenja, odnosno pre davanja na upotrebu zaposlenima, posle rekonstrukcije i havarije, kao i pre početka rada, ako je oprema premeštena sa jednog na drugo mesto.

Član 34.

Periodični pregledi i ispitivanje opreme za rad obavljaju se u rokovima koji su utvrđeni tehničkim propisima i standardima, uputstvom proizvođača i ovim pravilnikom i to: dnevni, nedeljni, mesečni i trogodišnji.

Član 35.

Dnevnim, nedeljnim i mesečnim pregledom se proverava:

- Da li uređaji za uključivanje i isključivanje iz pogona, signalni uređaji i uređaji za upravljanje pouzdano deluju i da li se kretanje oruđa za rad i njegovih delova vrši prema oznakama na oruđu;
- Da li je oruđe snabdeveno zaštitnim napravama koje štite od opasnosti koje nastaju od delova oruđa koji su u pokretu;
- Da li su na oruđu ili njegovim delovima od kojih je sastavljeno nastale promene usled kojih bi mogle nastati opasnosti za radnika koji rukuje oruđem;
- Da li je na oruđu sprovedena zaštita od dodira njegovih delova pod naponom (uzemljenje, izolovanje, galvansko povezivanje);

Dnevne preglede vrši zaposleni a nedeljne i mesečne vrši neposredni rukovodilac.

Član 36.

Trogodišnje ispitivanje obuhvata detaljan pregled opreme i sredstava za rad i obavlja ga pravno lice sa licencom. Posle obavljenog pregleda, pravno lice je u obavezi da dostavi pismeni izveštaj o izvršenim pregledima i ispitivanjima. Ovi izveštaji se čuvaju u evidenciji o bezbednosti i zdravlju na radu.

- ISPITIVANJE USLOVA RADNE OKOLINE -

Član 37.

ISPITIVANJE MIKROKLIME

Ispitivanje mikroklimе (temperatura, brzina strujanja i relativna vlažnost vazduha) vrši se na radnim mestima i u radnoj okolini u kojoj se obavlja proces rada. Ispitivanje mikroklimе vrši se u letnjem i zimskom periodu. Ispitivanje mikroklimе u letnjem periodu vrši se kad je spoljna temperatura iznad 15° C, a u zimskom periodu kad je spoljna temperatura ispod 5 ° C.

Član 38.
- ISPITIVANJE OSVETLJENOSTI -

Ispitivanje osvetljenosti na radnom mestu i u radnoj okolini vrši se u skladu sa prihvaćenom metodologijom ispitivanja i merenja osvetljenosti, propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, tehničkim propisima i standardima.

Član 39.

Ispitivanja uslova radne okoline vrši pravno lice sa licencom za obavljanje poslova ispitivanja radne okoline.

Član 40.

Preventivna ispitivanja uslova radne okoline obavljaju se u roku od 6 meseci od početka rada , odnosno tehnološkog procesa, rekonstrukcije objekta u kom se obavlja radni proces ili zamene tehničkih kapaciteta kojima se menjaju uslovi rada.

Periodična ispitivanja uslova radne okoline obavljaju se na radnom mestu i u radnoj okolini u roku od tri godine od dana prethodnog merenja.

PREGLED I ISPITIVANJE ELEKTRO INSTALACIJA

Član 41.

U cilju primene i obezbeđenja uslova za primenu mera bezbednosti i opštih mera zaštite na radu od opasnog dejstva električne energije vrši se sistematska kontrola ispravnosti i održavanje električnih postrojenja i instalacija.

O rezultatima pregleda i kontrole vodi se evidencija:

Član 42.

Pregled i ispitivanje električnih instalacija i postrojenja vrši se:

- Pre puštanja u pogon postrojenja, instalacija i uređaja za rad
- Nakon rekonstrukcije
- Periodično, i to:

Dnevni pregledi koje vrše svi zaposleni pre početka rada na svom radnom mestu, a sastoje se u vizuelnom pregledu električne opreme i instalacija, a naročito priključnih kablova, prekidača, instalacija vidljivih golim okom na objektu i sl. U slučaju primećenog oštećenja ili kvara, zaposleni je dužan da o tome obavesti neposrednog rukovodioca.

Mesečni pregledi od strane stručnog i kvalifikovanog lica društva, sastoji se u detaljnom pregledu električnih instalacija u preduzeću i postrojenja na kojima se obavlja rad, pregledu sprovedene zaštite od dodira delova pod naponom opreme za rad (izolovanje, uzemljenje). Ovaj pregled obuhvata i pregled GRO, stanje i kvalitet topljivih osigurača, glavnog osigurača, uzemljenja vrata na ormanu isl.

O ovim pregledima stručno lice preduzeća vodi knjigu evidencija u koju upisuje podatke o izvršenim pregledima (datum i mesto), uočenim nedostacima, preduzetim merama i sl.

Trogodišnji pregledi od strane pravnog lica koje je ovlašćeno i stručno za obavljanje poslova ispitivanja el. instalacija i postrojenja i koje poseduje odgovarajuće instrumente i uređaje za vršenje pregleda i ispitivanja u rokovima koji su utvrđeni tehničkim propisima i standardima, ili koji su određeni uputstvom proizvođača, a najkasnije u roku od 3 godine od dana prethodnog pregleda i ispitivanja.

VIII SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU NA RADU

Član 43.

U cilju poboljšanja bezbednosti i zdravlja na radu, zaposlenim pripadaju odgovarajuća sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu.

Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu, u smislu ovog Pravilnika, jesu sredstva i oprema koju zaposleni nosi, drži ili na bilo koji drugi način koristi na radu, sa ciljem da ga zaštiti od jedne ili više istovremeno nastalih opasnosti i/ili štetnosti, odnosno da ukloni ili smanji rizik od nastanka povreda i ili oštećenja zdravlja.

Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu propisuju se u Aktu o proceni rizika.

Član 44.

Sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu moraju se nabavljati isključivo od dobavljača koji poseduju atest o ispravnosti i kvalitetu istih, a poslodavac može dati zaposlenom na korišćenje opremu za rad i sredstvo i opremu za ličnu zaštitu na radu samo ako su sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu usaglašeni sa propisanim tehničkim zahtevima, ako je njihova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako su označeni u skladu sa propisima i ako ih prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija.

Član 45.

Zaposleni je dužan da u toku rada koristi propisana lična zaštitna sredstva i opremu. Radna mesta i vrste sredstva ili opreme za ličnu zaštitu na radu koju je zaposleni dužan da nosi ili koristi na tom radnom mestu određeni su aktom o proceni rizika. Lična zaštitna sredstva moraju se namenski koristiti i održavati u ispravnom i funkcionalnom stanju.

IX ORGANIZOVANJE I PRUŽANJE PRVE POMOĆI U SLUČAJU POVREDE NA RADU

Član 46.

Pod povredom na radu, za koje Poslodavac obezbeđuje preduzimanje mera smatra se svaki slučaj povrede definisan Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu.

Za svaki slučaj povrede na radu ili iznenadne bolesti Poslodavac obezbeđuje pružanje prve pomoći i evakuaciju zaposlenih, preduzimanje odgovarajuće hitne medicinske nege, propisanu evidenciju i obaveštavanje nadležnih lica i organa inspekcijskog nadzora.

Prvu pomoć povređenom ili naglo obolelom, pruža zaposleni koji ima završeno osposobljavanje za pružanje prve pomoći, u slučaju njegovog odsustva neposredno prisutni radnik;

Član 47.

Poslodavac je dužan da obezbedi pružanje prve pomoći, da osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći i obezbedi sredstva i opremu za pružanje prve pomoći uzimajući u obzir procenjene rizike, tehnološki proces, organizaciju, prirodu i obim procesa rada, broj zaposlenih koji učestvuju u procesu rada, broj radnih smena, broj lokacijski odvojenih jedinica, učestalost povreda na radu i udaljenost do najbliže medicinske pomoći.

Pružanje prve pomoći mora biti organizovano na način da je prva pomoć dostupna svakom zaposlenom tokom radnog vremena, u svim smenama i na svim lokacijama. Pozivanje medicinske pomoći ni na koji način ne sme da utiče na odlaganje pružanja prve pomoći.

Član 48.

Za pružanje prve pomoći moraju biti osposobljeni rukovodioci, kao i najmanje 2% od ukupnog broja izvršilaca u jednoj radnoj smeni ili lokacijski odvojenoj jedinici, za osnovno ili napredno osposobljavanje za pružanje prve pomoći u zavisnosti od procenjenih rizika. Poslodavac je dužan da obezbedi da za svaku radnu smenu i lokacijski odvojenu jedinicu bude prisutan najmanje jedan zaposleni koji ima završeno osnovno osposobljavanje za pružanje prve pomoći. Poslodavac je dužan da obezbedi da pri radu na radnom mestu sa povećanim rizikom bude prisutan najmanje jedan zaposleni sa završenim naprednim osposobljavanjem za pružanje prve pomoći.

Poslodavac odlučuje o broju zaposlenih koji će završiti osposobljavanje i koji će biti zaduženi za pružanje prve pomoći, a na osnovu procene njihove sposobnosti za izvođenje postupaka pružanja prve pomoći, a naročito obuhvaćenih naprednim osposobljavanjem.

Član 49.

Sredstva i oprema za pružanje prve pomoći moraju da se nalaze i da budu dostupna na svim mestima gde uslovi rada to zahtevaju i obeležena u skladu sa propisima. Poslodavac je dužan da obezbedi zidni ormarić ili prenosivu torbu za pružanje prve pomoći u radnim prostorijama i prostorima namenjenim za rad na otvorenom. Jedan ormarić ili prenosiva torba za pružanje prve pomoći dovoljni su do 20 zaposlenih, od 20 do 100 zaposlenih i dalje na svakih 100 zaposlenih, još po jedan ormarić ili prenosiva torba.

Član 50.

Poslodavac je dužan da sredstva i opremu za pružanje prve pomoći održava u urednom stanju i da utrošena sredstva i opremu za pružanje prve pomoći iz zidnog ormarića ili prenosive torbe dopuni odmah.

Član 51.

Zidni ormarić mora da bude smešten na lako dostupnom mestu, kome je pristup poznat i omogućen svakom zaposlenom. Na spoljašnjoj strani ormarića mora da se nalazi znak crvenog krsta.

Na zidnom ormariću mora da bude označena:

1. adresa i broj telefona najbliže službe hitne pomoći i zdravstvene ustanove;

2. adresa i broj telefona zdravstvene ustanove koja pruža specifične usluge za pojedine povrede (npr. Centar za trovanja, Centar za opekotine itd.);
3. brojevi telefona najbliže policijske stanice i vatrogasne službe;
4. brojevi telefona i imena zaposlenih određenih i osposobljenih za pružanje prve pomoći.

Član 52

Poslodavac je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka, usmeno i u pismenoj formi prijavi nadležnoj inspekciji rada i nadležnom organu za unutrašnje poslove svaku smrtnu, kolektivnu ili tešku povredu na radu, povredu na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Poslodavac je dužan da, najkasnije u roku od tri uzastopna radna dana od dana saznanja, prijavi nadležnoj inspekciji rada profesionalno oboljenje.

X RADNA MESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM I POSEBNIM USLOVIMA RADA

Član 53.

Aktom o proceni rizika definisana su radna mesta sa povećanim rizikom i posebnim uslovima rada (ukoliko ih ima).

Član 54.

Aktom o proceni rizika predviđaju se načini i mere za otklanjanje, smanjenje i sprečavanje rizika na radnim mestima na kojima je izvršena procena rizika.

XI EVIDENCIJE U OBLASTI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 55.

Poslodavac je dužan da vodi i čuva propisane evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja naradu, i to:

- Radnim mestima sa povećanim rizikom;
- Zaposlenima raspoređenim na radnim mestima sa povećanim rizikom i lekarskim pregledima zaposlenih koji su raspoređeni na ta radna mesta;
- Povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom;
- Zaposlenima osposobljenim za bezbedan i zdrav rad;
- Opasnim materijama koje se koriste u toku rada
- Izvršenim ispitivanjima uslova radne okoline;
- Izvršenim pregledima i provereama opreme za rad

- Prijavama smrtnih, kolektivnih i teških povreda na radu, povredama zbog kojih
- zaposleni nije sposoban da radi duže od tri radna dana, evidencije o pojavama koje
- bi mogle da ugroze bezbednost i zdravlje zaposlenih
- Izdatim sredstvima i opremi za ličnu zaštitu na radu
- Izvršenim lekarskim pregledima zaposlenih u skladu sa propisima o BZR

Član 56.

Poslodavac je dužan da vodi evidencije na propisanim obrascima. Ove obrasce popunjava i potpisuje lice za bezbednost i zdravlje na radu, a overava poslodavac.

Poslodavac je dužan, da čuva evidencije u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o evidencijama u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i to:

- obrasce br. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13 i 14 - 40 godina;
- obrasce br. 8, 9 i 10 - šest godina od dana prestanka važenja stručnog nalaza, odnosno izveštaja;
- obrazac broj 7 - tri godine od dana prestanka korišćenja opasne materije.

XII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 57.

Na sve što nije regulisano ovim Pravilnikom, primenjujuće se odredbe Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu i drugi propisi koji regulišu ovu oblast.

Član 58.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu u roku od 8 dana od dana donošenja i objavljivanja na oglasnoj tabli Instituta.

br: 0801 – 217/2

U Beogradu, 24.07.2017.

INSTITUT ZA FIZIKU

Aleksandar Bogojević, direktor